

Excepția de neconstituționalitate: palid instrument de asigurare a ordinii constituționale? II. Condițiile de admisibilitate a cererii de sesizare a Curții Constituționale. Inadmisibilitatea excepției de neconstituționalitate. Concluzii

Revista "Dreptul", Nr. 2/2019, pag. 117

Autor: Dan Lupașcu, Mihai Mareș

Nota - Compartimentul juridic - C.T.C.E. Piatra-Neamț:

Invocarea excepției de neconstituționalitate se face în fața instanțelor judecătorești, cu condiția existenței unui proces pendent. Instanța de judecată se pronunță doar asupra admisibilității excepțiilor de neconstituționalitate, cu obligația de a le respinge ca inadmisibile pe acelea care nu îndeplinesc condițiile legii, având rolul unui filtru al excepției de neconstituționalitate invocate de părți. Instituind imposibilitatea sesizării Curții Constituționale direct de către părți, legiuitorul a avut în vedere prevenirea eventualelor abuzuri și tergiversarea cauzelor deduse judecății, în deplin acord cu dispozițiile [art. 57 din Constituție](#), potrivit cărora drepturile și libertățile constituționale trebuie exercitate cu bună-credință, fără a încălca drepturile și libertățile celorlalți.

Dispozițiile [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#) sunt norme de procedură pe care instanța de judecată sesizată cu excepția de neconstituționalitate este obligată să le aplice în vederea selectării doar a acelor excepții care, potrivit legii, pot face obiectul controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională. Instanțele de judecată au rolul de partener al Curții, în sensul că verifică, în vederea sesizării instanței constituționale, respectarea prevederilor legale referitoare la admisibilitatea excepțiilor de neconstituționalitate. În situația în care instanța de judecată constată că excepția este admisibilă, va dispune sesizarea Curții Constituționale, care, în aceste condiții, își va exprima opinia cu privire la contrarietatea dintre textul contestat din punctul de vedere al constituționalității și textul de referință pretins încălcat. Atunci când excepția este inadmisibilă, instanța de judecată o respinge printr-o încheiere motivată, fără a mai sesiza Curtea Constituțională, partea având, în această situație, posibilitatea formulării recursului prevăzut de [art. 29 alin. \(5\) din Legea nr. 47/1992](#).

Excepția de neconstituționalitate este expresia, în sistemul nostru normativ, a controlului concret de constituționalitate, astfel încât, atât instanței a quo, cât și celei a quem le revine competența de a verifica, în proceduri distincte, dacă aceasta se plasează în paradigma controlului concret de constituționalitate. Dacă, în privința instanței a quo, verificarea condițiilor de admisibilitate ține de îndeplinirea condițiilor legale necesare pentru sesizarea Curții Constituționale, pentru instanța a quem această verificare are semnificația întrunirii condițiilor necesare declanșării controlului de constituționalitate, respectiv a cercetării prezumției de constituționalitate a textului legal criticat. Prin urmare, realizând această verificare, Curtea se asigură că exercitarea controlului de constituționalitate cu privire la textul criticat prin formularea unei excepții de neconstituționalitate prezintă relevanță pentru soluționarea cauzei, ceea ce este de natură a valida faptul că examenul de verificare a conformității normei legale cu [Constituția](#) se plasează în cadrul controlului concret de constituționalitate. (Curtea Constituțională, [Decizia nr. 713 din 9 noiembrie 2017](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 345 din 19 aprilie 2018)

Întrucât nu intenționăm să ne substituim interpretării date de autor asupra problemei de drept reținute spre analiză în acest articol, vă prezentăm, cu titlu exemplificativ, câteva paragrafe din acest studiu:

În afară de părți, excepția poate fi invocată de procuror în fața instanței de judecată, în cauzele la care participă. Așadar, legea condiționează legitimarea procesuală a procurorului nu de posibilitatea de participare în proces, ci de participarea efectivă. Sublinierea este necesară, întrucât, potrivit [art. 92 alin. \(2\) Cod procedură civilă](#), "procurorul poate să pună concluzii în orice proces civil, în orice fază a acestuia, dacă apreciază că este necesar pentru apărarea ordinii de drept, a drepturilor și intereselor cetățenilor. Acestor variante li se adaugă aceea a invocării de către instanță, din oficiu, a excepției de neconstituționalitate.

La nivelul instanței de contencios constituțional este necesar a fi efectuată o evaluare amănunțită a constituționalității prevederilor legale contestate pe calea excepției, în scopul înlăturării controlului prevăzut de Legea fundamentală, aplicat în spiritul și în concordanță cu principiile acesteia. Din această perspectivă, instanțele de judecată în fața cărora sunt ridicate excepții de neconstituționalitate trebuie să se abțină de la interpretări ce ar putea conduce chiar la recalificarea cererilor formulate de justițiabili, cu finalitatea predilectă a stabilirii inadmisibilității acestora.

(Textul complet al articolului se regăsește în publicația menționată mai sus)